



**Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis
Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et
Justitiæ, Sive Decisivi Discursus**

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in
quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus
respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum
luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque
omnibus in utroque Foro ...

De Fideicommissis, Primogenitvris, Et Majoratibvs

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. CLXVI. Maceraten. census. De eadem materia deorgationis
fideicommissi, & facultatis obligandi ejus bona sub onere extinguendi
debitum infrà certum tempus, an dicta temporis limitatio obstat ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74060)

hatur, dum auctor prædictus se refert ad præcedenter dicta eod. cap. 21. numer. 41. & cap. 4. eadem par. 2. ex num. 14. in quibus locis tractat quaestiones diversas; In primo enim agit de quaestione, de qua etiam apud Rot. decis. 169. par. 3. & decis. 17. par. 7. rec. super retrotractione hypothecæ contractæ sub conditione casuali vel mixta in præjudicium ejus, cui medio tempore bona quaesita sunt, & in secundo loco agit de æquali concursu plurium diversis temporibus in vim ejusdem facultatis in eandem causam mutuantium juxta casum, de quo Apont. decis. 34. Galeot. lib. 2. contrav. 21. Olea de cess. tit. 6. quest. 8. ex num. 20. & habetur actum sub tit. de Regalibus ad materiam officiorum, in Romana diminutionis pretii disc. 12.

In istis autem specialibus terminis, habemus in Urbe bullâ Baronum, ac praxim istius Congregationis, quod licet quandâ Congregatio manus apponit, tunc aperiatur jus creditoribus ad bona aliâ sub eorum hypothecis non cadentia, nihilominus postquam solutum est viaculum, eademque bona vel eorum pretium effecta sunt libera & allodialia, inter creditores servatur ordo anterioritatis & posterioritatis, quod etiam habemus in illis facultatibus, vel interpositione officii judicis super venditionibus feudorum vel officiorum pro satisfaciendis creditoribus non habentibus assensum vel decreti reservationem, ita ut nullum jus reale habeant ad ipsum officium vel feudura, cujus respectu omnes dicuntur creditores in sola actione personali, nam adhuc intrat concursus juxta eorum ordinem, ex jam dicta ratione, quod facultas aliud non agit nisi removere obstaculum, ac facere, quod bona remaneant penes possessorem libera & allodialia, quale etiam dicitur pretium ex hujusmodi bonis differentiis & prohibitis retractum, præterquam respectu creditorum habentium assensum seu reservationem decreti, ex iis quæ habentur in proposito deducta sub tit. de Regalibus ad materiam officiorum, in Romana concursus creditorum & in Romana pretii officiorum disc. 4. & 10. & sub tit. de feudis ad materiam Bullæ Baronum in Romana restitutionis pecuniarum disc. 98.

Illud etiam ponderando, quod dum in eadem facultate Apostolica asseritur debitorem gravi ære alieno pressum, destitutum esse bonis liberis, ac modo illud satisfaciendi, ita Papa illum declarat decoctum & non solvendo, idque ipsis creditoribus innotescit, dum ex eadem facultate jus deducunt, & consequenter intrant termini avocationis competentis creditori anteriori adversus posterioriorem de pecunia communis debitoris sibi soluta, & quæ stante dicto malo statu debitoris dici non potest bona fide consumpta Seraph. decis. 1074. Penia decis. 262. juxta Venetam aliâs 338. juxta Lugdun. cum alijs per Add. ad decis. 9. nu. 45. & sequentibus par. 9. rec. & hæc per discursum &c.

Carth. Luca de Fideicom.

MACERATEN. CENSUS

PRO

COMPAGNONIS

CVM

N. GALLO.

Causa disputata coram A. C. & resoluta pro Compagnono.

De eadem materia derogationis fideicommissi, & facultatis obligandi ejus bona sub onere extinguendi debitum infra certum tempus, an dicta temporis limitatio obstet creditori; Et an hic teneatur prius excutere bona libera debitoris, postea verò agere ad fideicommissaria.

SUMMARYM.

- 1 **F**acti series.
- 2 **H**abens obligata bona feudalia tenetur prius excutere allodialia, & num. 6.
- 3 **C**reditor non tenetur esse sollicitus de extinctione census vel debiti demandata in licentia data debitori.
- 4 **D**atur distinctio, quando emptor vel creditor teneatur esse sollicitus de eo, quod continetur in licentia.
- 5 **Q**uando facultas seu licentia concessa sum præfinitionis certi temporis isto elapso cesset.
- 6 **D**eclaratur conclusio, de qua num. 2.
- 7 **L**icentia tollit fideicommissum quoad creditorem.
- 8 **D**e discussione ex auth. res qua.

DISC. CLXVI.

Bernardinus de Gallis possessor primogenituræ per Cardinalem Gallum patrum ereditæ, & de qua habetur in Auximana dotina disc. 195. pro ejus ære alieno dissolvendo quo premebatur aliisque urgentiis, facultatem Apostolicam obtinuit imponendi tot census in summa scutorum 6000. super bonis dictæ primogenituræ, eaque ad hunc effectum obligandi, ita ramen quod intra certum terminum dictos census extinguere deberet; Cum autem in vim dictæ facultatis census imposuerit ad favorem illorum de Compagnonis, adversus istos agentes coram A. C. ad bona dictæ primogenituræ contra successorem eam possidentem; De duobus opponebatur, Primo scilicet, quod stante lapsu termini in Apostolica facultate præscripti, illa jam expirasset, ideoque non posset ejus vigore agi, allegando in id deducta per Salgad. in labyrinth. par. 2. cap. 4. numer. 88. & sequen.

Et secundo, quod in omnem eventum creditor quam etiam bona primogenituræ obligata habe-

Kk 2

ret,

ret, teneretur tamen prius excutere bona libera principalis debitoris, in quorum defectum subsidiarium remedium haberet ad fideicommissaria, ex iis quæ habentur in terminis feudorum, quæ quamvis vigore assensus generalis vel particularis essent obnoxia, nihilominus prius excutienda essent bona allodialia & libera, ex deductis per *Cameras. in cap. Imperialem lit. M. Molin. de primogen. lib. 4. cap. 7. numer. 1. cum sequen. Apon. de potestate Proreg. tit. de resus. feudorum §. 6. num. 38. & aliis Rot. decis. 157. num. 7. par. 5. rec.*

Pro creditoribus scribens, cum sensu etiam veritatis, dicebam frivolas parumque fundatas esse rei conventi oppositiones prædictas, præsertim verò primam, quæ si subsisteret, operari posset destructionem quampluriam censuum in maximis summis, præsertim in Urbe per Religiones, & Ecclesias, aliaque pia loca impostorum cum Beneplacito Apostolico, vel cum licentia Sac. Congregationis, in quibus apponi solet clausula, etiam sub pœnis, superioribus seu administratoribus, quod intrâ certum præfinitum tempus census, pro cuius impositione facultas conceditur, omnino extingui debeat, & tamen si id non sequitur, non exindè creditoribus aliquod præiudicium generatur, neque eorum actio cessat, ut inconcussa observantia generalis docet.

Et meritiò quoniam in hac materia, receptissima est distinctio, de qua in h's specialibus terminis derogationis fideicommissi & facultatis alienandi vel obligandi bona fideicommissaria habetur in *Bonon. fideicommissi de Rubis 30. Maii 1646. coram Corrado decis. 363. par. 10. recent. & aliis in eadem causa editis, quod*, Aut aliquid adjicitur per viam conditionis à parte antea, ita ut implendum sit prius quam ad actum procedatur, vel unico contextu, eodemque instante; Et tunc quia dicitur continere formam, incumbere debet etiam emptori, seu creditori illius implementum sub pœna invaliditatis actus, dum ita deficere dicitur voluntas Principis concedentis; Aut adjicitur à parte postea per viam modi adimplendi post actum perfectum. Et tunc emptor seu creditor, cum quo contrahitur, non tenetur de hoc esse sollicitus, quoniam Princeps dicitur sequutus fidem venditoris seu debitoris. contra quem tantum locus erit pœnis vel interesse ob non implementum, Emptor verò vel alter contrahens non tenetur de hoc esse sollicitus, cum sibi sufficiat verificari, seu impleri ea, quæ præscripta sunt pro forma, ut in his specialibus terminis derogationis fideicommissi habetur apud *Orthob. decis. 249. per tot.* ubi recensentur concordantes, atque hoc jure passim vivitur, cum aliis quodammodo impossibile esset reperiri contrahentes, undè gratia remaneret inanis.

Quæ autem dicuntur per *Salgad. ubi supra & alios* apud eum, percutiunt terminos diversos, ubi scilicet facultas concessa ad certum tempus limitatum, quod si intrâ illud ad exercitium deducta non est, expiret. ad effectum, ut eo termino elapso amplius non suffragetur, perindè ac si concessa non esset, secus autem ubi exequuta est in tempore legitimo.

Præfinitio enim termini non percutit substantiam vel usum gratiæ, sed solum reintegrationem per fideicommissi majoratus possessorem faciendam de bonis alienatis, ita ut aliud continere non videatur, nisi declarationem animi Principis, quod per hujusmodi facultatem non intenderit liberare alienantem à sibi de jure incumbente obligatione reintegrandi fideicommissum, concedendo præfi-

niti temporis dilationem, intrâ quam perinde sitos ad hujusmodi reintegrationem cogi non liceat, sed hoc nullatenus percutit emptorem seu bonorum creditorem, qui in vim facultatis sequenti non est fidem ipsius debitoris, sed fidem bonorum fideicommissi seu majoratus, quorum instrumentum contraxit, aliis non contracturus.

Quo verò ad aliam exceptionem discutendam prius faciendæ de bonis liberis, observandum est licet *Rota dec. 167. p. 5. rec. num. 7.* quæ est etiam apud *Duran. decis. 145. ex Camerac. & Malin. p. 10. i. i. asserat*, Nihilominus est pro ratione dubitanti ac referendo ea, quæ per unam partem deducuntur, decisio autem est in contrarium, atque omnia respondendo ad objectum, dicitur etiam in his diebus in contrarium esse magis communem de veteri qualis in puncto juris omnino censenda est, et obiter consuetudo seu usus particularis Tribunalium, quo stylo attentò ita in feudis aliqui heredes colæ tenent; Concurrente etiam peculiari ratione, quod incongruum videatur feuda prædicta titulata & Dignitatis distrahant, quoties cum aliis bonis liberis, ac allodialibus minus qualificatis transfundi potest, ut in sua materia *sub tit. de credito & conserunt deducta in Tropien. disc. 161.*

De reliquo enim, ut habetur *decis. 36. num. 4. & equen. eadem par. 5. rec. ac in eadem decis. 37. hujusmodi facultates seu derogationes tollere non debentur obstatulum fideicommissi atque respectu contrahentis reducere bona ad statum libertatis, tertius contrahens aliud inquirere non tenetur, nisi quod servetur forma in eadem facultate præscripta, non curando de reliquis, & an fideicommissi vel majoratus possessor possideat alia bona necnè, cum tertius contrahens ut supra dicitur, non sequatur fidem personæ alterius contrahentis, sed fidem Principis ac bonorum, quorum unus contrahit aliis non contracturus.*

Neque ad rem facere videbantur verba *in auth. res que Cod. commun. de legat. super bonorum fideicommissariorum subsidiana obligatione*, quatenus bona libera non adessent, quoniam dicitur facultas sic limitatè seu qualificatè per legem concessa, idcirco, qui ejus beneficio vult præsentem illam recipere videtur cum sua causa, & ex his pro creditoribus judicatum fuisse credo, cum summatim de exitu causæ,

BONON. DIMINVTIONIS FIDEICOMMISSI

*Responsum pro veritate suppressis
nominibus.*

An facta alienatione cum licentia Principis vel Magistratus ad id potestatem habentis aliquorum bonorum vel jurium destinatarum fideicommissi particulari, cui Princeps vel Magistratus derogavit